

Fordonsvård och underhållsteknik (kommande 2025-07-01, v.1)

Ämnet fordonsvård och underhållsteknik behandlar fordonsvård och underhåll av fordon. Ämnet behandlar även fordons huvudkomponenter samt produkter, verktyg och utrustning för fordonsvård och underhåll av fordon.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet fordonsvård och underhållsteknik ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om olika typer av fordon, den vård och det underhåll som krävs för fordonen samt vilken betydelse som vård och underhåll har för trafiksäkerhet, funktion och miljö. Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar kunskaper om produkter, verktyg och utrustning som används vid vård och underhåll av fordon samt färdigheter i att utföra vård- och underhållsåtgärder på fordon.

Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar förmåga att arbeta på ett säkert sätt i enlighet med rutiner som tillämpas på arbetsplatsen och bestämmelser som reglerar arbetet. Undervisningen ska även ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper om arbetsformer och arbetssätt inom fordonsvård och underhåll som främjar ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet samt kunskaper om branschens ansvar för hållbar utveckling. Eleverna ska också ges möjlighet att utveckla förmåga att använda tekniska begrepp och uttryck.

I undervisningen ska eleverna ges möjlighet att arbeta med uppgifter som återspeglar och förbereder för situationer som eleverna kan komma att möta i arbetslivet. Dessa uppgifter ska ge eleverna möjlighet att arbeta med problemlösning under laborativa former. Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att reflektera över och samtala om arbetsuppgifter samt om den egna rollen i samband med olika arbetsprocesser.

Undervisningen i ämnet fordonsvård och underhållsteknik ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Kunskaper om olika typer av fordon samt om vård och underhåll av dessa.
- Färdigheter i att utföra vård och underhåll av fordon.
- Förmåga att arbeta på ett säkert sätt i enlighet med rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området.
- Förmåga att använda vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.

Nivåer i ämnet fordonsvård och underhållsteknik

- Nivå 1, 200 poäng, som bygger på nivå 2 i ämnet fordonsvård och godshantering.
- Nivå 2, 200 poäng, som bygger på nivå 1.

- Nivå 3, 200 poäng, som bygger på nivå 2.

Nivå 1, 200 poäng

Nivåkod: FORU1N0

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet fordonsvård och underhållsteknik på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

- Olika fordon och deras olika tilläggsutrustningar samt deras behov av vård och underhåll utifrån användningsområde.
- Fordonsunderhållets betydelse för trafiksäkerhet, funktion och miljö.
- Orientering om risker vid arbete i miljöer där elektrifierade fordon eller flerbränslefordon finns.
- Orientering om och metoder för säker hantering av miljöfarliga produkter och miljöfarligt avfall.
- Orientering om handverktyg, utrustning, material och produkter samt metoder för att använda dessa i samband med enklare vård och underhåll av fordon.
- Ergonomiska och säkra arbetsmetoder för olika arbetsmoment för att förhindra person- och egendomsskador.
- Arbetsplatsens utrymningsvägar och hur personer som vistas i lokalen ska agera vid brand.
- Enklare vård- och underhållsåtgärder, till exempel konditionskontroll av kaross och lack.
- Användning av handverktyg, utrustning, material och produkter i samband med enklare vård och underhåll av fordon.
- Säkerhetsmedvetet och miljömässigt hållbart arbete i enlighet med rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området för att förhindra person- och egendomsskador.
- Hantering av miljöfarliga produkter och miljöfarligt avfall.
- Säkerhetsmedvetet arbete på fordon, däribland på elektrifierade fordon och flerbränslefordon.
- Användning av vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.

Nivå 2, 200 poäng

Nivåkod: FORU2N0

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet fordonsvård och underhållsteknik på nivå 2 ska behandla följande centrala innehåll:

- Orientering om rutinmässiga vård- och underhållsåtgärder för olika typer av fordon samt orientering om vilka konsekvenser bristande vård och underhåll kan medföra för trafiksäkerhet, funktion och miljö.

- Orientering om betydelsen av olika markeringar och märkningar av elektrifierade fordon samt metoder för säkert arbete med vård och underhåll.
- Olika produkters egenskaper och miljöpåverkan samt deras tillämpningsområden i samband med fordonsvård och underhåll.
- Metoder för användning av handverktyg, utrustning, material och produkter i samband med vård och underhåll av fordon.
- Orientering om ansvarsfullt förhållningssätt mot kund och kundens egendom.
- Ergonomiska och säkra arbetsmetoder för olika arbetsmoment för att förhindra person- och egendomsskador.
- Arbetsplatsens utrymningsvägar och hur personer som vistas i lokalen ska agera vid brand.
- Betydelsen av ansvarstagande på arbetsplatsen med hänsyn till utrustning, material och kunders egendom.
- Vård och enklare underhåll av fordon, till exempel konditionskontroll av underrede och chassikomponenter avseende skador och rostskydd.
- Användning av handverktyg, utrustning, material och produkter i samband med vård och underhåll av fordon.
- Säkerhetsmedvetet och miljömässigt hållbart arbete i enlighet med rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området för att förhindra person- och egendomsskador.
- Hantering av miljöfarliga produkter och miljöfarligt avfall.
- Säkerhetsmedvetet arbete på fordon, däribland på elektrifierade fordon och flerbränslefordon.
- Ansvarsfull hantering av utrustning, material och kundens egendom.
- Användning av vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.

Nivå 3, 200 poäng

Nivåkod: FORU3N0

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet fordonsvård och underhållsteknik på nivå 3 ska behandla följande centrala innehåll:

- Metoder för vård och underhåll av fordon, däribland av elektrifierade fordon och flerbränslefordon.
- Metoder för kontroll av säkerhetsutrustning och tilläggsutrustning.
- Metoder för rekonditionering av yttre och inre fordonsdetaljer.
- Metoder för användning av handverktyg, utrustning, material och produkter i samband med rekonditionering.
- Ergonomiska och säkra arbetsmetoder för olika arbetsmoment för att förhindra person- och egendomsskador.
- Arbetsplatsens utrymningsvägar och hur personer som vistas i lokalen ska agera vid brand.
- Betydelsen av ansvarstagande på arbetsplatsen med hänsyn till utrustning, material och kunders egendom.

- Vård och underhåll av fordon, till exempel underhåll av dörr, lås och gångjärn.
- Kontroll av säkerhetsutrustning och tillägsutrustning, till exempel utrustning för första hjälpen, brand och däckreparation.
- Rekonditionering av yttre och inre fordonsdetaljer, till exempel polering av lack samt rengöring och behandling av textil- och gummitattor.
- Användning av handverktyg, utrustning, material och produkter i samband med rekonditionering.
- Säkerhetsmedvetet och miljömässigt hållbart arbete i enlighet med rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området för att förhindra person- och egendomsskador.
- Hantering av miljöfarliga produkter och miljöfarligt avfall.
- Säkerhetsmedvetet arbete på fordon, däribland på elektrifierade fordon och flerbränslefordon.
- Ansvarsfull hantering av utrustning, material och kundens egendom.
- Användning av vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.

Betygskriterier

Av 18 kap. 23 § andra stycket och 20 kap. 37 § andra stycket skollagen (2010:800) följer att läraren vid betygssättningen i ett ämne ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Betyget E

Eleven visar **vissa kunskaper** om vård och underhåll av olika typer av fordon utifrån deras olika behov och användningsområden.

Eleven visar **vissa färdigheter** i att utföra vård och underhåll av fordon.

Eleven arbetar säkert i enlighet med rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området.

Eleven använder med **viss säkerhet** vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven visar **kunskaper** om vård och underhåll av olika typer av fordon utifrån deras olika behov och användningsområden.

Eleven visar **färdigheter** i att utföra vård och underhåll av fordon.

Eleven arbetar säkert i enlighet med rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området.

Eleven använder med **säkerhet** vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven visar **goda kunskaper** om vård och underhåll av olika typer av fordon utifrån deras olika behov och användningsområden.

Eleven visar **goda färdigheter** i att utföra vård och underhåll av fordon.

Eleven arbetar säkert i enlighet med rutiner på arbetsplatsen och bestämmelser inom området.

Eleven använder med **god säkerhet** vanligt förekommande tekniska begrepp och uttryck.